

Informācija par finansējumu Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes darbībai

Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padome ir konsultatīva institūcija, kuras darbības mērķis ir sekmēt Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memorandā noteikto mērķu sasniegšanu. Memoranda parakstīšana notika 2005. gada 15. jūnijā, tā teksts aktualizēts 2014. gadā. Šobrīd memorandu ir parakstījušas 578 organizācijas.

Padomes uzdevumos ietilpst sniegt Ministru prezidentam, Ministru kabinetam un ministrijām priekšlikumus par padomes kompetencē esošajiem jautājumiem, tai skaitā par sabiedrības līdzdalības uzlabošanu vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas Savienības līmenī, kā arī par normatīvajiem aktiem un attīstības plānošanas dokumentiem, kas skar visu biedrību un nodibinājumu darbību.

Plašāka informācija par Memoranda padomi pieejama: [Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padome](#) | [Ministru kabinets](#)

Finansējuma piešķiršanas pamatojums

Pilsoniskā dialoga ieviešanu paredzēja Saeima, apstiprinot [Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam](#), kurā ietverta nepieciešamība dialogam ar pilsonisko sabiedrību noteikt līdzvērtīgu pieeju kā sociālajam dialogam visos lēmumu pieņemšanas posmos, tādējādi stiprinot demokrātiju un palielinot iedzīvotāju savstarpējo uzticēšanos un uzticēšanos valstij. Politiskā apņemšanās pilsoniskā dialoga attīstīšanai bija iekļauta arī [Deklarācijā par Evikas Siliņas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību](#) (21. punkts) un [Latvijas Piektajā nacionālajā atvērtās pārvaldības rīcības plānā 2022.–2025. gadam](#) (1.1. pasākums).

Ņemot vērā valdības un Saeimas lēmumus un ar likumu “Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam” piešķirto papildu valsts budžeta finansējumu, 2024. gadā tika veikti [grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr. 14 “Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes nolikums”](#), lai nodrošinātu ietvaru Memoranda padomes kā pilsoniskā dialoga centrālās platformas darbības efektivitātes paaugstināšanai un nostiprināšanai. Plašāka informācija grozījumu [anotācijā](#).

Ar piešķirto finansējumu tika sākta Memoranda padomes reforma, kas ietverta 2018. gadā darba grupas izstrādātajā vīzijā par valsts pārvaldes un nevalstiskā sektora sadarbību, lielāku lomu atvēlot biedrību un nodibinājumu pusi pārstāvošo padomes locekļu darbības atbalstam, nodrošinot tiem plašākas iespējas sagatavot un paust pilsoniskās sabiedrības intereses valsts pārvaldē.

Atbalstot finansējuma piešķiršanu, tika noteikti sasniedzamie rezultatīvie rādītāji 2024., 2025., un 2026. gadam, paredzot, ka ik gadu:

- Notiek 11 Memoranda padomes sēdes (tai skaitā 1 paplašinātā sēde);
- Notiek 18 darba grupu sēdes;
- Vienreiz gadā notiek forums par pilsoniskajā dialoga aktuāliem jautājumiem.

Sākot ar 2024. gadu minētā mērķa īstenošanai ir piešķirts valsts budžeta finansējums 200 000 eiro ik gadu. 2025. gadā Saeima apstiprināja līdzekļu samazinājumu, no 2027. gada paredzot 100 000 eiro gadā.

Līdzšinējā kārtība atlīdzības nodrošināšanai par sagatavošanos un piedalīšanos padomes un darbu grupu sēdēs

Saskaņā ar [Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 14 "Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes nolikums"](#) (24.² punkts) biedrību un nodibinājumu pārstāvjiem tika noteikta šāda atlīdzība (atlīdzība ietver samaksu par sagatavošanos un piedalīšanos attiecīgajā sēdē, kā arī darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas) par dalību sēdē:

- 1) padomes vadītāja vietniekam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim – 122 eiro par vienu padomes sēdi;
- 2) padomes loceklim vai viņa pilnvarotajam pārstāvim – 61 eiro par vienu padomes sēdi;
- 3) padomes izveidotās darba grupas vadītājam – 152 eiro par vienu darba grupas sēdi;
- 4) padomes izveidotās darba grupas loceklim – 61 eiro par vienu darba grupas sēdi;
- 5) pārstāvim, ko padome pēc savas iniciatīvas vai saskaņā ar attiecīgās institūcijas lūgumu deleģē darbam citu institūciju izveidotajās konsultatīvajās un uzraudzības padomēs, komisijās un darba grupās, nosakāma stundas likme – 20 eiro. Atlīdzības kopējais apmērs nosakāms atbilstoši attiecīgo dalību apliecinošajam dokumentam.

Detalizēts pamatojums noteiktajām atlīdzības likmēm ir pieejams MK noteikumu grozījumu [anotācijā](#).

Tika noteikti arī ierobežojumi - viena persona var vienlaikus saņemt atlīdzību ne vairāk kā par dalību trijos darbības veidos (padomē, padomes darba grupā, kā deleģētais pārstāvis konsultatīvajā vai uzraudzības padomē, komisijā, darba grupā), tādējādi nodrošinot, ka plašāks skaits biedrību un nodibinājumu pārstāvju var saņemt atlīdzību par ieguldījumu Memoranda padomes darbībā.

Saskaņā ar līdzšinējo kārtību atlīdzību saņem arī Memoranda padomes [deleģētie pārstāvji](#) dažādos formātos. Lai nodrošinātu pilsoniskās sabiedrības iesaisti lēmumu pieņemšanas procesos un sekmētu sabiedrības interesēm atbilstošu valsts pārvaldes darbību, Memoranda padomei ir tiesības deleģēt pārstāvjus Valsts sekretāru sanāksmēs,

Ministru kabineta komitejas sēdēs un Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdēs un citos formātos pēc nepieciešamības.

Uz septiņām Memoranda padomes locekļu vietām no biedrību un nodibinājumu puses tiek sludināts konkurss, pastāvīgs mandāts Memoranda padomē kopš 2024.gada ir Latvijas Pilsoniskajai aliansei. Arī darba grupu biedrību un nodibinājumu puses locekļu izvēlei tika organizēts konkurss. Savukārt pārstāvju deleģēšana notiek saskaņā ar Memoranda padomes 2026. gada 17. janvārī apstiprināto [“Kārtību, kādā Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padome deleģē pārstāvjus dalībai konsultatīvajās un uzraudzības padomēs, komisijās un darba grupās.”](#)

Izmaksātā atlīdzība par dalību padomes darbā

Kopš 2024. gada novembra atlīdzību saņēma Memoranda padomes biedrību un nodibinājumu locekļi, savukārt kopš 2025. gada aprīļa atlīdzību saņēma arī Memoranda padomes izveidoto [darba grupu](#) biedrību un nodibinājumu locekļi.

2024. gadā par darbu Memoranda padomē izmaksāta atlīdzība 854 eiro apmērā. 2025. gadā par darbu Memoranda padomē, tās izveidotajās darba grupās, kā arī padomes deleģējumā citās konsultatīvajās un uzraudzības padomēs, komisijās un darba grupās izmaksātā atlīdzība veido 21 869 eiro.

2026. gadā atlīdzībai bija ielānoti 37 579 eiro, taču šogad par darbu Memoranda padomē, tās izveidotajās darba grupās, kā arī padomes deleģējumā citās konsultatīvajās un uzraudzības padomēs, komisijās un darba grupās izmaksātās atlīdzības apmērs ir 8 997 eiro.

Par visām atlīdzībām tiek maksāti valstī noteiktie nodokļi atkarībā no konkrētās personas nodarbinātības formas organizācijā. Norēķināšanās kārtība paredz, ka organizācija izraksta rēķinu, kas tiek apmaksāts, pēc tam konkrētais cilvēks saņem atlīdzību no savas organizācijas.

Vienas Memoranda padomes sēdes tiešās izmaksas ir aptuveni 1300 eiro, ko veido padomes locekļu atlīdzība, video atskata sagatavošana un nepieciešamības gadījumā arī fotogrāfa pakalpojumi.

Deleģētais valsts pārvaldes uzdevums padomes sekretariāta darbības nodrošināšanai

Memoranda padomes sekretariāta funkcijas saskaņā ar nolikumu īsteno Valsts kanceleja. Padomes nolikums paredz, ka sekretariāta uzdevumus Valsts kanceleja var nodot īstenošanai konkursa kārtībā izvēlētajai biedrībai vai nodibinājumam atbilstoši piešķirtajam valsts budžeta finansējumam, konkursa nolikumam un minētās biedrības vai nodibinājuma piedāvājumam.

2024.gadā Valsts kanceleja organizēja atklātu konkursu par valsts pārvaldes uzdevuma – Memoranda padomes sekretariāta funkciju īstenošanu. Konkursa rezultātā 2024. gada 17. decembrī Valsts kanceleja [noslēdza līgumu](#) ar biedrību “Latvijas Pilsoniskā alianse” (LPA). Līgums paredz, ka LPA trīs gadu periodā nodrošina Memoranda padomes sekretariāta darbu un ar to saistītos uzdevumus.

LPA ir izveidota komanda, kas pastāvīgi strādā ar Memoranda padomes jautājumiem. Valsts kanceleja uzrauga valsts pārvaldes uzdevuma īstenošanu, saturiski seko līdzi Memoranda padomes darbības atbilstībai Memorandā noteiktajiem mērķiem, padomes nolikumam. LPA uzdevumos ietilpst arī atlīdzības administrēšana Memoranda padomes un darba grupu dalībniekiem.

LPA deleģējuma ietvaros nodrošina Memoranda padomes ikdienas organizatorisko un koordinējošo darbu. Tas ietver padomes sēžu sagatavošanu, darba grupu koordinēšanu, pārstāvju dalības nodrošināšanu un komunikāciju ar biedrībām un nodibinājumiem un valsts pārvaldi. LPA pienākums ir arī nodrošināt regulāru komunikāciju par Memoranda padomes darbu plašākai sabiedrībai.

Vēl viena būtiska LPA funkcija ir ekspertu un konsultantu piesaiste, lai pētītu jautājumus, kas ir svarīgi sektoram, Memoranda padomes darbībai un padomē pārstāvētajām nozaru ministrijām. Šajā jomā jau ir veikti vairāki analītiskie darbi, kā arī tiek īstenots plašāks pētījums par Latvijā reģistrētajām biedrībām un nodibinājumiem. Pētījumā tiek analizēta to darbība, gada pārskati un statūti. Tā rezultāti var būt nozīmīgi gan Finanšu ministrijai, turpinot darbu ar sabiedriskā labuma organizāciju jautājumiem, gan Tieslietu ministrijai, izvērtējot nepieciešamās izmaiņas biedrību un nodibinājumu darbības regulējumā.

LPA katru gadu jānodrošina arī Memoranda padomes foruma sagatavošana un norise. Forums ir iespēja plašākam biedrību un nodibinājumu lokam iesaistīties diskusijās par aktuāliem jautājumiem un veidot dialogu ar valsts pārvaldi. Līgums paredz vismaz viena foruma organizēšanu gadā.

Līguma kopējais finansējums trīs gadu periodam ir 598 867 eiro. Finansējums LPA tiek piešķirts pa ceturkšņiem – pirms katra maksājuma Valsts kanceleja izvērtē LPA iesniegto līdzekļu pieprasījumu, tajā skaitā informāciju par jau paveiktajām un plānotajām aktivitātēm. LPA par paveikto valsts pārvaldes uzdevuma īstenošanā sagatavo ikgadējas atskaites, kuras izvērtē Valsts kanceleja. Iesniegtās atskaites par 2024. un 2025. gadu Valsts kanceleja ir akceptējusi, pozitīvi novērtējot paveikto deleģētā valsts pārvaldes uzdevuma īstenošanai.